

INLEIDING

In 1985 is het NIVEL gestart met de registratie van fysiotherapeuten in de eerste lijn. De gegevens voor deze registratie worden sinds 1987 verkregen via een enquête die elke twee jaar wordt gehouden onder alle fysiotherapiepraktijken in Nederland. In deze brochure wordt de stand van zaken op 1 januari 2005 weergegeven. Voor de peiling zijn 4.616 praktijken aangeschreven. De respons bedroeg 89%.

Aantal werkzame personen

Op 1 januari 2005 telt Nederland naar schatting 13.355 extramuraal werkzame fysiotherapeuten (tabel 1). Ongeveer de helft (51%) van hen is vrouw. Vergeleken met de vorige peiling in 2003 is het aantal extramuraal werkzame fysiotherapeuten met 70 afgenomen. Dit komt neer op een afname van 0,5%. Deze afname is niet representatief voor de afgelopen tien jaar; tussen 1995 en 2005 is de beroepsgroep van extramuraal werkzame fysiotherapeuten met 12% gegroeid. In diezelfde periode is het aandeel vrouwen geleidelijk toegenomen.

Tabel 1: Aantal extramuraal werkzame fysiotherapeuten naar geslacht, op 1 januari¹

	Mannen		Vrouwen		Totaal	
	abs	%	abs	%	abs	%
1995	6.080	51,1	5.825	48,9	11.905	100,0
1997	6.050	51,1	5.800	48,9	11.850	100,0
1999	6.260	50,6	6.120	49,4	12.380	100,0
2001	6.470	49,9	6.495	50,1	12.965	100,0
2003	6.660	49,6	6.765	50,4	13.425	100,0
2005	6.595	49,4	6.760	50,6	13.355	100,0

¹ Cijfers voor 1995-2003 zijn opnieuw bepaald en kunnen daardoor afwijken met voorgaande publicaties.

Op 1 januari 2005 bedraagt het totaal aantal FTE (1 fulltime equivalent = 40 uur) aan extramuraal werkzame fysiotherapeuten naar schatting 12.245. In 2003 bedroeg het aantal FTE naar schatting 12.365.

Leeftijd

De gemiddelde leeftijd van extramuraal werkzame fysiotherapeuten bedraagt 43 jaar. Iets meer dan eenderde (35%) is jonger dan 40 jaar (tabel 2). In 1995 was dit aandeel aanzienlijk groter (55%). Vrouwelijke fysiotherapeuten hebben een jongere leeftijdsopbouw dan mannen; 42% van de vrouwen is jonger dan 40 jaar, tegenover 27% van de mannen.

Tabel 2: Leeftijdsopbouw extramuraal werkzame fysiotherapeuten naar geslacht, op 1 januari 2005¹

Leeftijd	Mannen		Vrouwen		Totaal	
	abs	%	abs	%	abs	%
< 30 jaar	504	7,9	967	14,8	1.471	11,3
30-34 jaar	531	8,3	815	12,4	1.346	10,4
35-39 jaar	670	10,4	982	15,0	1.652	12,7
40-44 jaar	976	15,2	1.068	16,3	2.044	15,8
45-49 jaar	1.437	22,4	1.247	19,0	2.684	20,7
50-54 jaar	1.251	19,5	892	13,6	2.143	16,5
55-59 jaar	793	12,4	419	6,4	1.212	9,4
60-64 jaar	217	3,4	128	2,0	345	2,7
65-69 jaar	24	0,4	15	0,2	39	0,3
> 69 jaar	12	0,2	14	0,2	26	0,2
Totaal	6.415	100,0	6.547	100,0	12.962	100,0

¹ Van 393 fysiotherapeuten (3%) is de leeftijd onbekend.

In- en uitstroom

De groei van het aantal extramuraal werkzame fysiotherapeuten is het resultaat van in- en uitstroom. In de periode 2003-2005 (periode tussen laatste twee peilingen) zijn naar schatting 1.080 fysiotherapeuten begonnen met het werken in een eerste-lijnspraktijk. Van hen is 62% vrouw. De gemiddelde leeftijd van de instromers bedraagt 31 jaar. Zo'n 28% heeft zich in een eigen praktijk of maatschap gevestigd.

In dezelfde periode zijn naar schatting 1.150 fysiotherapeuten gestopt met werkzaamheden in de eerste-lijnspraktijk. Onder hen bevinden zich relatief veel vrouwen (59%). De gemiddelde leeftijd van de uitstromers is 45 jaar. Circa 45% was vrijgevestigd (eigen praktijk of maatschap).

Functie

Van de extramuraal werkzame fysiotherapeuten is 61% vrijgevestigd. In 2003 was dat aandeel even groot. Maken we onderscheid naar geslacht, dan blijken vrouwelijke fysiotherapeuten relatief minder vaak vrijgevestigd te zijn; 48% van de vrouwen is zelfstandig gevestigd tegenover driekwart van de mannen. Naar schatting heeft 97% van alle vrijgevestigde fysiotherapeuten een overeenkomst met het ziekenfonds.

Tabel 3: Aantal extramuraal werkzame fysiotherapeuten naar functie¹ en geslacht, op 1 januari²

	2003		2005	
	abs	%	abs	%
Mannen	6.660	100,0	6.595	100,0
vrijgevestigd	4.969	74,6	4.953	75,1
in loondienst	1.691	25,4	1.642	24,9
Vrouwen	6.765	100,0	6.760	100,0
vrijgevestigd	3.255	48,1	3.221	47,6
in loondienst	3.510	51,9	3.539	52,4
Totaal	13.425	100,0	13.355	100,0
vrijgevestigd	8.224	61,3	8.174	61,2
in loondienst	5.201	38,7	5.181	38,8

¹ "Vrijgevestigd": extramuraal werkzame fysiotherapeut die zich alleen of met één of andere collega's zelfstandig heeft gevestigd (ook wel praktijk eigenaar of maatschapphouder genoemd).

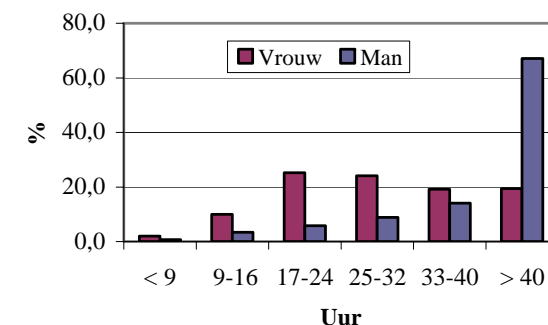
"In loondienst": fysiotherapeut die langdurig in dienst is bij een vrijgevestigde fysiotherapeut. Er is sprake van een arbeidsovereenkomst en de praktijk eigenaar/maatschapphouder draagt sociale lasten voor hem/haar af.

² Cijfers voor 2003 zijn opnieuw bepaald en kunnen daardoor afwijken met voorgaande publicaties.

Omvang werkzaamheden

Naar schatting werkt 57% van de fysiotherapeuten parttime (gebaseerd op een respons van 62%). Een fysiotherapeut werkt gemiddeld zo'n 37 uur per week. In 2003 bedroeg de gemiddelde werkweek van een fysiotherapeut eveneens 37 uur. Maken we onderscheid naar geslacht, dan blijkt dat vrouwelijke fysiotherapeuten gemiddeld een kortere werkweek hebben dan hun mannelijke collega's (figuur 1). Vrouwen werken gemiddeld 29 uur per week en mannen 44 uur.

Figuur 1: Relatieve verdeling van omvang van de werkweek (in uren) naar geslacht, op 1 januari 2005¹



¹ Op basis van een respons van 62%.

Voor praktijk eigenaren geldt een gemiddelde werkweek van 42 uur, tegenover 28 uur voor medewerkers in loondienst (tabel 4). Uit de tabel blijkt verder dat eerstelijns fysiotherapeuten per week de meeste tijd kwijt zijn aan direct patiëntgebonden activiteiten, gemiddeld zo'n 28 uur. Daarnaast besteden zij circa 4 uur aan indirect patiëntgebonden activiteiten, 3 uur aan praktijkbeheer en 2 uur aan kwaliteitszorg.

Tabel 4: Gemiddeld aantal uren per week besteed aan patiënt- en niet-patiëntgebonden activiteiten, naar functie en geslacht, op 1 januari 2005¹

	Patiëntgebonden		Niet-patiëntgebonden		Totaal
	direct	indirect	praktijkbeheer	kwaliteitszorg	
Vrijgevestigd	31,0	5,2	3,9	1,8	41,9
Man	35,6	5,6	4,3	1,8	47,3
Vrouw	24,3	4,5	3,3	1,9	34,0
In loondienst	22,7	3,0	0,5	1,5	27,7
Man	28,1	3,3	0,6	1,6	33,6
Vrouw	20,3	2,8	0,4	1,4	24,9
Totaal	28,0	4,4	2,6	1,7	36,7
Man	33,9	5,1	3,4	1,7	44,1
Vrouw	22,3	3,7	1,9	1,6	29,5

¹ Op basis van een respons van 62%.

Praktijken

Op 1 januari 2005 telt Nederland 4.683 fysiotherapiepraktijken (tabel 5). Dat zijn er 103 minder dan in 2003. Het aandeel praktijken met één extramuraal werkzame fysiotherapeut is tussen 1999 en 2005 afgenomen van 40% tot 34%. Het aandeel grote praktijken met vijf of meer fysiotherapeuten is in dezelfde periode toegenomen van 15% naar 20%. Het gemiddeld aantal fysiotherapeuten per praktijk is gestegen van 2,7 in 1999 tot 3,0 in 2005.

Tabel 5: Absoluut en relatief aantal fysiotherapiepraktijken naar aantal fysiotherapeuten per praktijk¹, op 1 januari²

Aantal per praktijk	1999		2001		2003		2005	
	abs	%	abs	%	abs	%	abs	%
1	1.958	40,3	1.812	37,8	1.745	36,5	1.599	34,1
2	1.059	21,8	1.016	21,2	975	20,4	993	21,2
3	635	13,1	635	13,2	642	13,4	679	14,5
4	457	9,4	471	9,8	479	10,0	476	10,2
5 of meer	746	15,4	859	17,9	945	19,7	936	20,0
Totaal	4.855	100,0	4.793	100,0	4.786	100,0	4.683	100,0

¹ Een organisatorische eenheid van één of meer praktijk eigenaren die fysiotherapeutische zorg aanbiedt, vanuit één of meer adressen, waarvan één adres het hoofdpraktijkadres is.

² Cijfers voor 1999-2003 zijn opnieuw bepaald en kunnen daardoor afwijken met voorgaande publicaties.

Spreiding en dichtheid

In tabel 6 wordt het aantal extramuraal werkzame fysiotherapeuten per provincie weergegeven. Hieruit kan worden opgemaakt dat Zuid-Holland en Noord-Holland het grootste aantal fysiotherapeuten kennen. Het aantal fysiotherapeuten is het kleinst in de provincies Flevoland en Zeeland. Wat de functie van de fysiotherapeuten betreft, blijkt dat het aandeel vrijgevestigden in Zeeland het grootst is (70%). Ook Groningen kent een groot aandeel fysiotherapeuten met een eigen praktijk of maatschap (67%). Flevoland en Limburg scoren wat dat betreft het laagst (respectievelijk 42% en 55%).

Tabel 6: Aantal extramuraal werkzame fysiotherapeuten naar functie per provincie, op 1 januari 2005¹

	Eigen praktijk of maatschap		Vaste medewerker in loondienst		Totaal	
	abs	%	abs	%	abs	%
	Groningen	307	67,2	150	32,8	457
Friesland	263	55,6	210	44,4	473	100,0
Drenthe	200	59,3	137	40,7	337	100,0
Overijssel	582	62,5	349	37,5	931	100,0
Flevoland	95	42,2	130	57,8	225	100,0
Gelderland	925	58,2	663	41,8	1.588	100,0
Utrecht	684	62,1	418	37,9	1.102	100,0
N-Holland	1.553	63,0	914	37,0	2.467	100,0
Z-Holland	1.762	64,6	967	35,4	2.729	100,0
Zeeland	212	70,0	91	30,0	303	100,0
N-Brabant	1.094	58,3	783	41,7	1.877	100,0
Limburg	520	54,6	433	45,4	953	100,0
Totaal	8.197	61,0	5.245	39,0	13.442	100,0

¹ Indien een fysiotherapeut in twee verschillende provincies werkzaam is, dan wordt hij/zij voor beide provincies meegerekend.

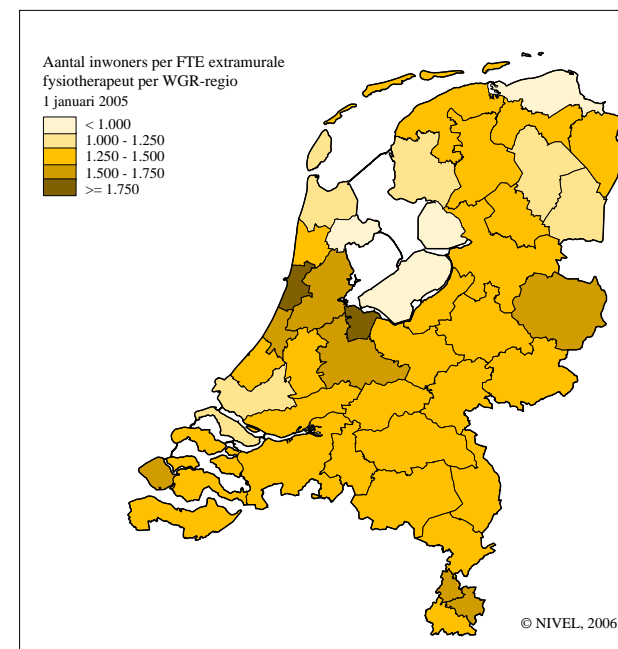
Voor het berekenen van de fysiotherapeutendichtheid (aantal inwoners per extramuraal werkzame fysiotherapeut) is rekening gehouden met het feit dat een deel van de fysiotherapeuten in deeltijd werkt. Om deze reden is het aantal fysiotherapeuten omgerekend naar het aantal full-time equivalenten (eenheden van 40 uur).

Op 1 januari 2005 bedraagt het gemiddeld aantal inwoners per FTE fysiotherapeut naar schatting 1.330. De hoogste dichtheden komen voor in de provincies Noord-Holland (1.170) en Utrecht (1.210). De laagste dichtheden treffen we aan in Flevoland en Drenthe (respectievelijk 1.985 en 1.615). Het kaartje aan de voorkant van de brochure brengt de verschillen in de dichtheden per regio duidelijk in beeld.

CIJFERS UIT DE REGISTRATIE VAN FYSIOTHERAPEUTEN Peiling 1 januari 2005

R.J. Kenens
L. Hingstman
Januari 2006

Fysiotherapeutendichtheid op 1 januari 2005, per WGR-regio¹



¹ Samenwerkingsgebieden volgens de Wet Gemeenschappelijke Regelingen.



NIVEL
Postbus 1568
3500 BN UTRECHT
Telefoon: 030 - 27 29 700
www.nivel.nl/beroepeninzorg